

Sygn. akt II K 225/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Faralisz

Ławnicy Elżbieta Staniszevska – Górka, Cezary Dybiński

Protokolant st. sekr. sąd. Monika Polak – Kuzior

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej Rafała Kulągowskiego

po rozpoznaniu w dniach 16 lutego 2018 r. i 18 lipca 2018 r.

sprawy **P. S.**

urodzonego (...) w S., syna J. i E. z domu S.

oskarżonego o to, że

w dniu 19 listopada 2017r. w miejscowości K., gmina O., używając wobec S. M. (1) przemocy poprzez przetrzymywanie rąk oraz grożąc jej natychmiastowym użyciem, posługując się nożem, usiłował dokonać zaboru w celu przywłaszczenia samochodu osobowego marki M. o nr rej. (...) o wartości 30000 zł, pieniędzy w kwocie 214, 50 zł, telefonu m-ki I. (...) o wartości 1500 zł, o łącznej wartości 31714, 50 zł na szkodę S. M. (1), lecz zamierzonego celu nie osiągał, gdyż został obezwładniony i ujęty przez pokrzywdzonego,

tj. o czyn z art. 13§ 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k.

ORZEKA

I. oskarżonego **P. S.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. art. 280 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 13 § 1 k.k. w zw. art. 280 § 2 k.k. skazuje go, zaś na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. wymierza mu karę w rozmiarze 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu P. S. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 19 listopada 2017 roku do dnia 18 lipca 2018 roku;

III. na podstawie art. 62 k.k. orzeka, iż oskarżony winien odbywać orzeczoną karę pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym w ramach zakładu karnego posiadającego oddział leczniczo – wychowawczy dla osób uzależnionych od alkoholu;

IV. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzeka przepadek dowodu rzeczowego w postaci noża kuchennego o długości 24 cm, zapisanego pod numerem 6/18 księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Okręgowego w Olsztynie, pozostałe dowody rzeczowe pozostawia w aktach sprawy;

V. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. H. Kancelaria Adwokacka w O. kwotę 720,00 (siedemset dwadzieścia 00/00) zł tytułem wynagrodzenia za obronę wykonywaną z urzędu wobec oskarżonego w postępowaniu sądowym oraz kwotę 165,60 (sto sześćdziesiąt pięć 60/00) zł tytułem stawki podatku VAT naliczonego od kwoty tego wynagrodzenia;

VI. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych;

Sygn. akt II K 225/17

UZASADNIENIE

P. S. oskarżony został o to, że w dniu 19 listopada 2017r. w miejscowości K., gmina O., używając wobec S. M. (1) przemocy poprzez przetrzymywanie rąk oraz grożąc jej natychmiastowym użyciem, posługując się nożem, usiłował dokonać zaboru w celu przywłaszczenia samochodu osobowego marki (...) o nr rej. (...) o wartości 30.000 zł, pieniędzy w kwocie 214,50 zł, telefonu m-ki (...) o wartości 1.500 zł, o łącznej wartości 31.714,50 zł na szkodę S. M. (1), lecz zamierzonego celu nie osiągał, gdyż został obezwładniony i ujęty przez pokrzywdzonego, tj. o popełnienie czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony **P. S.** mieszka w E., woj. (...), ma wykształcenie średnie techniczne, z zawodu jest technikiem mechanizacji rolnictwa, przed zastosowaniem wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania oskarżony pracował w Zakładzie (...) w E. jako monter zespołów samochodowych i osiągał dochód w wysokości ok. 2.100 zł miesięcznie. Oskarżony jest rozwiedziony, ma troje dzieci, na które, jak również i na byłą żonę, ma zasądzone alimenty w łącznej kwocie 1.000 zł. Dotychczas oskarżony był karany dwukrotnie za jazdę samochodem pod wpływem alkoholu. W miejscu zamieszkania posiada on pozytywną opinię.

(powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: wyjaśnienia oskarżonego k. 154 – 154v., k. 29 – 39v., karta karna k. 56, wywiad środowiskowy k. 62).

Pokrzywdzony S. M. (1) jest taksówkarzem stowarzyszonym w Stowarzyszeniu (...). Jeździ samochodem marki (...) klasa E, o nr rej. (...), wartości ok. 30.000 zł. Jest to samochód z automatyczną skrzynią biegów.

W dniu 19 listopada 2017 roku oskarżony spożywał alkohol w postaci piwa i wódki w barze. Po spożyciu alkoholu udał się do swojego mieszkania. Następnie około godziny 22.30 wyszedł z mieszkania i udał się na położony nieopodal miejsca jego zamieszkania postój taksówek zlokalizowany na ulicy (...) w E.. Wychodząc z mieszkania zabrał on ze sobą nóż kuchenny o długości całkowitej 24 cm, długości ostrza 13,5 cm, i trzymał go w tylnej kieszeni spodni. W tym czasie ulicą (...) przejeżdżał swoją taksówką pokrzywdzony, zatrzymał się on na postoju widząc, że oskarżony machnął ręką. Oskarżony wsiadł do samochodu pokrzywdzonego, zajął miejsce pasażera obok kierowcy i zamówił kurs do R.. Po przyjeździe do tej miejscowości oskarżony stwierdził, że chce jechać dalej do miejscowości, gdzie jest mostek i gdzie zaczyna się poligon. Pokrzywdzony zorientował się, że chodzi o wieś K.. Po przyjechaniu do K. oskarżony powiedział, żeby taksówka zatrzymała się na końcu miejscowości, przy ostatnich zabudowaniach, obok ścieżki biegnącej w las. Po dojechaniu na miejsce S. M. (1) zatrzymał samochód nie gasząc silnika, zapalił światło i wyłączył taksometr. W tym czasie oskarżony wyciągnął nóż, jego ostrze skierował w stronę pokrzywdzonego, a drugą ręką chwycił pokrzywdzonego za prawą rękę i zażądał od niego wydania pieniędzy i telefonu. Pokrzywdzony wyjął z bocznej kieszeni drzwi pojazdu kasetkę z pieniędzmi w kwocie 214,50 zł i położył ją na podszybiu przed oskarżonym. Podobnie uczynił z telefonem marki (...) wartości ok. 1.500 zł. Wówczas oskarżony polecił pokrzywdzonemu opuścić samochód. S. M. (1) stwierdził wówczas, że nie może tego zrobić, ponieważ samochód jest w automacie, a dźwignia skrzyni biegów znajduje się w pozycji „drive”, a zatem kiedy on wysiądzie - samochód pojedzie. Powiedział też oskarżonemu, aby ten przełączył ją w pozycję postoju. Wtedy oskarżony puścił rękę pokrzywdzonego, przełączył dźwignię skrzyni biegów, a pokrzywdzony nogą zaciągnął hamulec ręczny. Oskarżony ponownie polecił pokrzywdzonemu opuścić samochód mówiąc mu, żeby wysiadł. S. M. (1) otworzył drzwi od auta i udawał, że wysiada, wtedy oskarżony podniósł nogę chcąc się przesiąść na fotel kierowcy i wówczas pokrzywdzony wykorzystał moment nieuwagi oskarżonego, złapał go za prawą rękę, w której oskarżony cały czas trzymał nóż, przycisnął go swoim ciałem, wyrwał mu nóż i go odrzucił, a następnie po bezskutecznej próbie nawiązania kontaktu z bazą wziął telefon i zadzwonił na policję. Do czasu przyjazdu

policjantów zarówno oskarżony jak i pokrzywdzony siedzieli w samochodzie, oskarżony był spokojny, mówił, że ma problemy w życiu i chce trafić do więzienia.

Przeprowadzone badanie urządzeniem typu alkometr o godzinie 00.09 w dniu 20 listopada 2017 roku wykazało stan nietrzeźwości oskarżonego wynoszący 1,07 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu.

(powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: wyjaśnienia oskarżonego k. 154v. – 155v., k. 40 – 41v., k. 44v. – 45, k. 52 – 52v., zeznania świadka S. M. k. 156 – 157, k. 3, paragon k. 5, protokół zatrzymania osoby k. 29 – 30, prot. użycia alkotestu k. 32, protokół zatrzymania rzeczy k. 9 – 11, protokół oględzin k. 12 – 13, k. 15 – 16, k. 22 – 23, k. 33 – 34, materiał pogładowy k. 14, k. 17 – 21, k. 24 – 28).

Oskarżony P. S. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

W toku postępowania przygotowawczego składając wyjaśnienia w dniu 20 listopada 2017 roku oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wyjaśnił, że przed zdarzeniem pił alkohol, mógł wypić ok. 5 piw i 100 ml wódki. Podał, że szczegółów nie pamięta, bo był pijany, ale pamięta, że alkohol pił sam w barze (...), potem poszedł do domu, ok. 22.30 wyszedł z domu zabierając ze sobą nóż kuchenny, który włożył do tylnej prawej kieszeni spodni. Wyjaśnił, że z domu poszedł na postój taksówek, chciał gdzieś jechać taksówką, zatrzymał taksówkę, która przejeżdżała i zamówił kurs do R.. Nie potrafił podać, dlaczego wybrał akurat tę miejscowość. Podał, że po dojechaniu do R. chciał jechać do K., a po dojechaniu do K. chciał, żeby taksówkarz zatrzymał się na końcu wsi na drodze piaszczystej prowadzącej do lasu. Po zatrzymaniu pojazdu złapał taksówkarza za rękę, z kieszeni wyjął nóż i trzymał go gdzieś między sobą a pokrzywdzonym na wysokości twarzy. Wyjaśnił, że zażądał od taksówkarza pieniędzy i telefonu i kazał mu opuścić auto. Taksówkarz chwycił go za rękę, w której trzymał on nóż, chwilę się szamotali, w takcie szamotaniny stwierdził, że robi coś złego, puścił nóż i powiedział taksówkarzowi, że nic złego mu nie zrobi. Taksówkarz wezwał policję i trzymał go aż do przyjazdu policjantów. Oskarżony podał, że nie wie, dlaczego tak postąpił, musiało to się wcześniej rodzić w jego głowie, bo miał problemy, z którymi sobie nie radził, chciał zrobić coś złego. Wyjaśnił, że nie chciał nożem zrobić taksówkarzowi krzywdy, chciał tylko zabrać jego rzeczy oraz że wstydzi się tego, co zrobił (v: wyj. osk. k. 38v. – 39).

Wyjaśnienia te oskarżony podtrzymał następnego dnia. Jednocześnie zaprzeczył, by chciał usiąść za kierownicą pojazdu (v: wyj. osk. k. 44v. – 45).

Z kolei przed Sądem Rejonowym w Piszku na posiedzeniu w przedmiocie stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania oskarżony podał, że nie pamięta, czy chciał zabrać samochód (v: wyj. osk. k. v: dy: y stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące 52 – 52v.).

Na rozprawie oskarżony wyjaśnił, że do całego zdarzenia doszło z powodu nadużycia przez niego alkoholu, nie był świadomy tego, co robi i nie potrafi racjonalnie wytłumaczyć, dlaczego do tego zdarzenia doszło. Podał, że jest mu bardzo przykro, że do tego doszło. Przeprosił również pokrzywdzonego (v: wyj. osk. k. 154v. – 155v.)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego P. S. za wiarygodne w zakresie przyznania się oskarżonego do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. Oskarżony w złożonych przez siebie wyjaśnieniach nie zaprzeczył, że dokonał chciał dokonać rozboju na osobie S. M. (1). Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego za wiarygodne w tej części, w której ich treść koresponduje z treścią zeznań pokrzywdzonego. Na treść wyjaśnień składanych przez oskarżonego z jednej strony wpłynął – w ocenie Sądu - fakt, iż oskarżony znajdował się w chwili popełnienia przestępstwa pod znacznym wpływem alkoholu, co niewątpliwie oddziaływało na jego zdolność do postrzegania i zapamiętywania zdarzeń, z drugiej zaś strony na treść wyjaśnień oskarżonego może mieć również, w ocenie Sądu, wpływ przyjęta przez oskarżonego linia obrony, gdzie pomniejszanie wagi własnego działania mogłoby mieć ewentualny wpływ na wymiar orzeczonej wobec niego kary.

Sąd poczynił ustalenia stanu faktycznego przede wszystkim w oparciu o zeznania pokrzywdzonego S. M. (1), który był jednocześnie jedynym świadkiem tego zdarzenia. Pokrzywdzony od pierwszego przesłuchania go w sprawie przedstawia w sposób logiczny i spójny przebieg zdarzenia z 19 listopada 2017 roku będącego przedmiotem rozpoznania w przedmiotowej sprawie.

Sąd nie znalazł żadnych powodów, które podważałyby wiarygodność zeznań tego świadka, zeznania te są spójne i logiczne. Ponadto o wartości zeznań pokrzywdzonego świadczy również fakt, iż w przeciwieństwie do oskarżonego był on osobą trzeźwą, jak również fakt, iż w swoich zeznaniach pomimo doznanej od oskarżonego krzywdy, przedstawia on jego osobę w sposób obiektywny. Sąd nie dopatrył się przy tym żadnych powodów, dla których świadek ten miałby składać zeznania niepolegające na prawdzie.

Z zeznań pokrzywdzonego wynika, że oskarżony oprócz usiłowania dokonania zaboru pieniędzy i telefonu komórkowego usiłował również dokonać zaboru samochodu, o czym świadczy polecenie, jakie wydał pokrzywdzonemu, by ten wysiadł z auta, wcześniejsze pytanie o ubezpieczenie pojazdu oraz fakt, że usiłował przesiąść się za kierownicę pojazdu w chwili, gdy pokrzywdzony markował wysiadanie z auta.

Z uwagi na to, że w toku postępowania sądowego Sąd podjął wątpliwości co do stanu zdrowia psychicznego oskarżonego P. S. dopuszczony został dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów oraz psychologa. Biegli lekarze psychiatrzy w osobach V. N. i G. S. oraz psycholog w osobie K. P. w swojej opinii stwierdzili, że oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, nie przejawia również cech upośledzenia umysłowego, a spożycie alkoholu przez oskarżonego w okresie inkryminowanym spowodowało jedynie powstanie u niego w tym czasie stanu upojenia alkoholowego prostego. Biegli rozpoznali u oskarżonego zespół uzależnienia spowodowany używaniem alkoholu. Biegli stwierdzili, iż oskarżony dysponuje sprawnym intelektem, zna i rozumie normy prawne, przewiduje skutki ich przekraczania. Zna on również wpływ alkoholu na swój organizm i powinien przewidzieć skutki jego spożycia. Odnośnie tempore criminis zdolność do rozpoznania znaczenia czynu oraz zdolność do pokierowania swoim postępowaniem nie była ograniczona (v: opinia sądowo – psychiatryczna k. 205 – 208).

Sąd uznał powyższą opinię za w pełni wiarygodną, bowiem jest ona jasna i pełna, a zawarte w niej wnioski logiczne.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, że wina oskarżonego P. S. nie budzi wątpliwości i została mu w pełni dowiedziona.

W konsekwencji Sąd uznał oskarżonego za winnego tego, w dniu 19 listopada 2017r. w miejscowości K., gmina O., używając wobec S. M. (1) przemocy poprzez przetrzymywanie rąk oraz grożąc jej natychmiastowym użyciem, posługując się nożem, usiłował dokonać zaboru w celu przywłaszczenia samochodu osobowego marki M. o nr rej. (...) o wartości 30000 zł, pieniędzy w kwocie 214,50 zł, telefonu marki (...) o wartości 1500 zł, o łącznej wartości 31714,50 zł na szkodę S. M. (1), lecz zamierzonego celu nie osiągał gdyż został obezwładniony i ujęty przez pokrzywdzonego, tj. usiłowania popełnienia zbrodni z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k.

Uznając oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu Sąd wymierzył mu karę jak w części dyspozytywnej wyroku.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd jako okoliczności obciążające przy wymiarze kary uwzględnił wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżonego. Czyn oskarżonego charakteryzuje się, w ocenie Sądu, wysokim stopniem społecznej szkodliwości, podkreślić należy, że oskarżony działał w sposób zuchwały, jego działanie nacechowane było wysokim natężeniem złej woli.

Ani fakt, że oskarżony ma kłopoty natury osobistej czy problemy finansowe ani fakt, że oskarżony jest uzależniony od alkoholu, w żaden sposób nie może tłumaczyć bezprawnego zachowania się oskarżonego i tym samym nie może wpływać na wymiar kary.

Sąd przy wymiarze kary wziął również pod uwagę fakt dotychczasowej karalności oskarżonego (v: k. 56). Popelnienia przez niego kolejnego przestępstwa, i to przestępstwa ciężkiego gatunkowo, jakim jest usiłowanie dokonania zbrodni, wskazuje, iż wcześniej orzekane wobec oskarżonego kary nie spełniły swoich celów w zakresie prewencji indywidualnej.

Przy wymiarze kary Sąd uwzględnił również okoliczności łagodzące, a mianowicie:

- przyznanie się oskarżonego do popelnienia zarzucanego mu czynu, nieutrudnianie postępowania i wyrażone przez niego skruchę i żal;
- przeproszenie pokrzywdzonego;
- pozytywną opinię o oskarżonym z miejsca zamieszkania z Aresztu Śledczego (v: k. 62, k. 151).

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd miał przede wszystkim na względzie cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ma odnieść w stosunku do osoby sprawcy. Zapobiegawczy sens wymierzonej kary pozbawienia wolności ma bowiem na celu odstraszenie sprawcy od ponownego wejścia na drogę przestępstwa, natomiast cel wychowawczy realizuje się poprzez kształtowanie postawy oskarżonego zarówno wobec własnego czynu, jak i przestępstwa w ogóle.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd biorąc pod uwagę z jednej strony szereg okoliczności łagodzących, o których mowa powyżej, a z drugiej stopień wysokiej szkodliwości i uznał, że kara wymierzona w granicy dolnego ustawowego zagrożenia będzie karą adekwatną i sprawiedliwą.

Jednocześnie Sąd uznał, że pomimo szeregu okoliczności łagodzących brak jest podstaw do wymierzenia oskarżonemu kary z nadzwyczajnym jej złagodzeniem. Tak wymierzona kara byłaby rażąco łagodna i tym samym nie spełniłaby zadań w zakresie jej indywidualnego i społecznego oddziaływania. Biorąc pod uwagę wysoki stopień społecznej szkodliwości tego czynu oskarżonego szczególnie ważnym jest, aby wymierzona kara była odczuwalna jako sprawiedliwa i współmierna.

W ocenie Sądu wymierzona oskarżonemu kara 3 lat pozbawienia wolności jest adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego, do stopnia społecznej szkodliwości popelnionego przez oskarżonego przestępstwa i winna spełnić swoje cele w zakresie prewencji tak szczególnej, jak i prewencji ogólnej, co ma szczególne znaczenie w przedmiotowej sprawie ze względu na charakter przestępstwa, które popelnił oskarżony. Podkreślić należy, że pokrzywdzonym jest osoba wykonująca zawód taksówkarza, a zatem z racji wykonywanego zawodu narażona na różnego rodzaju ataki. Zatem kara w przedmiotowej sprawie musi mieć również działanie odstrasżające w stosunku do innych osób, które rozważałyby zaatakowanie taksówkarza. Kara ta w ocenie Sądu powinna też wpłynąć na oskarżonego w ten sposób, aby w przyszłości powstrzymał się on od podobnego typu zachowań, uzmysławiając mu znaczną ich szkodliwość i nieopłacalność.

Kierując się treścią opinii biegłych lekarzy psychiatrów i psychologa oraz biorąc pod uwagę okoliczności przedmiotowej sprawy i dane dotyczące osoby oskarżonego Sąd zarządził wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w zakładzie karnym posiadającym system terapeutyczny dla osób ze wskazaniami uzależnienia od alkoholu.

Na poczet wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, zgodnie z dyspozycją art. 63 § 1 k.k., Sąd zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 19 listopada 2017 roku do dnia 18 lipca 2018 roku.

Nadto Sąd rozstrzygnął w przedmiocie dowodów rzeczowych orzekając przepadek noża stanowiącego własność oskarżonego i służącego do popelnienia przestępstwa oraz pozostawiając pozostałe dowody w aktach sprawy.

Sąd, biorąc pod uwagę fakt, iż oskarżony nie uzyskuje obecnie dochodów i nie posiada majątku, zwolnił go od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania i uiszczenia opłat sądowych na mocy art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust.2

ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983, Nr 49, poz.223 z późn. zm.) z uwagi na to, że ich uiszczenie byłoby dla oskarżonego zbyt dolegliwe. Zasadził również od Skarbu Państwa na rzecz adwokata pełniącego swoje obowiązki z urzędu wynagrodzenie za obronę wykonywaną z urzędu w postępowaniu sądowym.